

Text prohlášení akademiků:

Prohlášení akademiků a vědců k současné společenské a politické situaci

Preamble

My, níže podepsaní akademici a vědci napříč obory, cítíme povinnost promluvit. Nelze přihlížet matení historických či politologických pojmů a rostoucímu nacionalismu. Nelze mlčet k vyprázdněným programům populistů, falešných mírotvorců a lživým projevům na sociálních sítích. Zvláště v době války na Ukrajině, která se bytostně dotýká celé Evropy.

Máme na paměti dějiny Evropy, kdy akademické, vědecké a průmyslové elity vícekrát fatálně podcenily politické poměry a kolaborovaly s režimy, jež planými sliby vedly své země k tragickým důsledkům. Dnes je to putinovské Rusko, které se navrátilo k praktikám autoritářského, rozpínavého a terorizujícího státu.

Západní humanistická, vědecká a demokratická racionalita nikdy nebyla schopna čelit světové převaze totalitních a autoritativních režimů pouze cestou diplomacie. V těchto režimech není možná kritika moci, nezáleží na demokratické diskusi, ba ani na lidských životech – mnohdy i vlastních občanů. Takové přesile lze vzdorovat jedině spoluprací, vědeckou i ekonomickou převahou, společenskou a duchovní vyspělostí. Stejně nutná je i technologicky špičková vojenská síla.

V nadcházejících parlamentních volbách nechceme zůstat jen apolitickými badateli, akademiky či anonymními voliči. Tak jako v každodenním životě vyhledáváme odborníky – lékaře, právníky nebo řemeslníky – a spoléháme na jejich znalosti, je nezbytné naslouchat také těm, kdo se dlouhodobě věnují historii a politické situaci Evropy.

Naším cílem je apelovat na voliče, kteří se běžně politikou nezabývají, a přitom jsou vystaveni bezprecedentnímu tlaku dezinformací a manipulativních kampaní. V následujícím výčtu proto nabízíme základní hodnotová východiska, jež nyní považujeme za zásadní pro další vývoj naší země:

1. Ruská hrozba – Hybridní válka Kremlu ohrožuje hodnoty, jednotu i bezpečnost Západu a celé Evropy včetně nás.

2. EU a NATO – Navzdory kritice jsou pro naši zemi existenčním rámcem; odmítáme svévolná referenda o vystoupení.

3. Obrana a zbrojení – Musíme plnit závazek nejméně 2 % HDP a být připraveni jít výše. Efektivně a transparentně nastavené investice do armády, infrastruktury a výzkumu jsou investicí i do ekonomického rozvoje a prosperující budoucnosti.

4. Ústavní pořádek České republiky, nezávislost soudní moci a veřejnoprávních médií – Pro demokraticky smýšlející občany je nepřijatelné, aby představitelé státu zpochybňovali ústavní pořádek, nezávislost soudní moci a poslání veřejnoprávních médií ve prospěch svých zájmů.

5. Populismus a rozpočtová zodpovědnost – Varujeme před stranami a hnutími, jež krátkodobě slibují vše všem, nahrazují program prázdnými slogany a záměrně vyvolávají strach z migrantů či chudoby. Je nutné zachovat rozpočtovou zodpovědnost, bez ní není možné zajistit stabilitu a dlouhodobou prosperitu země.

6. Podpora Ukrajiny a uprchlíků – Jsme solidární s občany naší země v těžkých situacích i s lidmi, jejichž vlast byla napadena agresorem. Solidarita je základní lidskou hodnotou. Odmítáme xenofobní lži. Ukrajínští uprchlíci rovněž přispívají české ekonomice.

Závěr Apelujeme, aby občané volili podle ověřených faktů, kvalitní žurnalistiky a historické zkušenosti. Demokracie je křehká – ničí ji demagogie, strach a nenávist. Jsme součástí západní Evropy, která stojí na svobodě. Naší povinností je tuto svobodu chránit a prosazovat pravdu ve prospěch budoucnosti naší země.

Signatáři

Abecední seznam profesorek a profesorů s jejich vědními oblastmi

Petr A. Bílek: Vědy o literatuře a kultuře

Ivan Blecha: Fenomenologie a současná česká filosofie

Stanislav Bohadlo: Muzikolog a dramaturg

Svatopluk Civiš: Fyzikální chemie

Fatima Cvrčková: Experimentální biologie rostlin

Filip Čapek: Archeologie a biblická věda

Jan Černý: Buněčná biologie a imunologie

Jaroslav Dršata: Biochemie

Marek Eliáš: Molekulární a buněčná biologie

Libor Grubhoffer: Biochemie a virologie

Tomáš Halík: Sociologie a religionistika

Tomáš Herben: Botanika

Pavel Hošek: Religionistika

Michaela Hrubá: Kulturní dějiny raného novověku

Vladimír Just: Dějiny divadla a médií

Lenka Karfíková: Filosofie a teologie

Filip Karfík: Filosofie a filologie

Zdena Kolečková: Výtvarné umění

Michal Koleček: Dějiny umění a Kurátorská studia

Petr Konvalinka: Statika a materiálové inženýrství

Petr Kubín: Církevní dějiny

Milena Lenderová: Historie a gender historie

Jan Lepš: Rostlinná ekologie

Martin Loeb: Matematika a informatika

Pavel Marek: České politické a kulturní dějiny 19. a 20. století

Petr Mareš: Lingvistická bohemistika

Zdeněk Mikulášek: Teoretická fyzika a astrofyzika

Tomáš Nejeschleba: Dějiny filosofie

Alexandr Němec: Lékařská mikrobiologie

Petr Pávek: Farmakologie

Jaroslav Peregrin: Logika a filosofie

Tomáš Petráček: Sociální dějiny

Karel Prach: Ekologie obnovy a botanika

Martin C. Putna: Literární historik

Jan Royt: Historie umění

Marie Ryantová: Dějiny raného novověku, historiografie a archivnictví

Vladimíra Spilková: Pedagogika, didaktika a vzdělávací politika

David Storch: Ekologie

Josef Špaček: Patolog a neurohistolog

Jan Tachezy: Parazitologie

Jiří Trávníček: Literární teorie, historie a kritika

Jan Trlifaj: Matematika

Petr Urlich: Teorie a dějiny moderní architektury

Jan Valenta: Chemická fyzika

Jan Vevera: Psychiatrie a neurovědy

Petr Weiss: Psychologie a sexuologie

David Zbírál: Religionistika

Radek Zbořil: Materiálové inženýrství a nanotechnologie

Jiří Zlatuška: Informatika

Viktor Žárský: Fyziologie rostlin